

Regulace mezinárodního finančního systému

Vladan Hodulák

Tato prezentace je určena výhradně pro studenty kurzu *Mezinárodní finanční instituce (HMOV425)* na FSS MU v akademickém roce 2018/2019. Jakékoliv nakládání s prezentací pro jiné než studijní účely v tomto kurzu je zakázáno

Bankovníctví

- Problém mezičasové koordinace
- Ortodoxní přístup k bankovníctví
 - Banky jako zprostředkovatelé mezi věřiteli (spořicími) a dlužníky
 - Peněžní multiplikátor – úvěry tvořeny z vkladů
- Heterodoxní přístup k bankovníctví
 - Banky jako finančníci kapitalistického systému produkce
 - Peníze vytvářeny „z ničeho“, vklady vytvářeny zároveň s úvěry
- Problémy s likviditou a solventností
- Potřeba bankovní regulace

Banka pro mezinárodní platby

- Založena 1930 za účelem vypořádání válečných reparací
- Banka se rychle změnila na platformu spolupráce CB, pomoc během velké hospodářské krize
- Hrozba zániku během jednání o B-W systému
- 50. léta – evropský platební mechanismus
- Podpora implementace B-W systému
- Od 70. let platforma pro regulaci mezinárodního bankovníctví

Členství a struktura

- Quasinevládní organizace (omezené ručení)
- Členy pouze centrální banky, 60 členů (59 států plus ECB, USA až od 1996)
- Všeobecná setkání
 - Jednou ročně
 - Všechny CB, hlasování dle podílu na BIS
 - Zisky, dividendy, statut
- Rada ředitelů
 - V současnosti 19 zástupců (Bel, Fr, Ger, UK, USA, It povinně plus max. 9 dalších)
 - Nejdůležitější rozhodnutí, 2/3 hlasů
 - Generální ředitel – Augustin Carstens (Mex.)

Členství a struktura

- Sídlo – Basilej, Švýcarsko
- Finanční struktura
 - Základní kapitál 3 mld. SDR
 - Aktiva cca. 409 mld. USD
 - min. 55% musí patřit 6ti vybraným zemím
 - Od 2001 čistě veřejná instituce
- Vztah k vládám
 - Zajištěna nezávislost na vládách, žádný dohled
 - Zákaz půjček vládám, členové rady nesmějí být členy vlády atd.
 - Na operace banky se nevztahuje žádné národní právo, aktiva nelze znárodnit, členové rady mají rozsáhlou imunitu

Náplň činnosti

- Ze statut
 - Spolupráce CB, dodatečná platforma pro mezinárodní finanční spolupráci
 - Důvěrník či zprostředkovatel v oblasti mezinárodních plateb
- Dále
 - Výzkum v oblasti mezinárodních finančních vztahů
 - Shromažďování a sdílení informací
 - Fórum pro diskuzi mezinárodního finančního systému
 - Pomoc při finančních krizích, podpora MMF
 - Vytváření regulačních standardů

Basilejský výbor pro bankovní dohled

- Instituce založená CB 10ti států, v současnosti 27 členů, 17ti členný sekretariát v rámci BIS
- Mezinárodní fórum pro bankovní regulaci
- Vydává doporučení pro minimální standardy bankovní regulace
 - Basel I (1988)
 - Basel II (2004)
 - Basel III (v procesu implementace)
- Minimální rezervy, kapitálová přiměřenost

Rada pro finanční stabilitu (FSB)

- Původně **Fórum pro finanční stabilitu** (FSF, od 1999)
- FSB vzniklo v roce 2009 na setkání G20
- Monitoruje mezinárodní finanční systém a vydává doporučení pro jeho nápravu
- Členové – ministři financí a guvernéři CB G20, mezinárodní instituce (IMF, WB, ECB, BIS aj.)
- Témata
 - Posílení finančního dohledu
 - Role a povaha ratingu
 - Posílení transparentnosti finančního systému
 - Suverénní fondy
 - Daňové ráje

Federal Reserve (FED)

- Založen 1913
- Federal Reserve Act
- Struktura
 - Rada guvernérů (7 členů, na 14 let, vybírání prezidentem, schvalování Senátem)
 - Federální výbor pro otevřený trh (7+1+4)
 - 12 regionálních bank
 - Předsedkyně: Janet Yellen
- Soukromé vlastnictví, ale zisky odváděny ministerstvu financí, ovládána státem

Federal Reserve

- Politika (duální×hierarchický mandát)
 - Cenová stabilita
 - Maximální zaměstnanost
- Nástroje
 - Operace na volném trhu
 - Diskontní a lombardní sazba
 - Povinné minimální rezervy
 - Kapitálová přiměřenost

Nezávislost CB

- Dva typy nezávislosti
 - Stanovování cílů
 - Používání nástrojů
- Nejprve většinou nezávislé soukromé instituce
- V první polovině 20. století znárodněny
- Do 80. let pouze 3 relativně nezávislé CB (USA, Německo, Švýcarsko)
- Nárůst nezávislosti v posledních 30ti letech